

AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM. BRONISŁAWA CZECHA W KRAKOWIE

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2015/2016

Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu

Kierunek studiów: Sport

Profil: Ogólnoakademicki

Forma studiów: Stacjonarne

Kod kierunku: 16.1

Stopień studiów: I

Specjalności: bez specjalności

1 PRZEDMIOT

NAZWA PRZEDMIOTU	Antropologia
NAZWA PRZEDMIOTU W JĘZYKU ANGIELSKIM	Anthropology
KOD PRZEDMIOTU	WFIS16.1 ASB1
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Przedmioty podstawowe
LICZBA PUNKTÓW ECTS	4.00
JĘZYK WYKŁADOWY	polski
SEMESTRY	4

2 FORMA ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA	ZAJĘCIA LABORATORYJNE	ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	SEMINARIUM DYPLOMOWE
4	26	26	0	0	0

3 CELE PRZEDMIOTU

- Cel1 Przekazanie studentom wiedzy o człowieku jako istocie biospołecznej. Poznanie podstawowych prawidłowości rozwoju biologicznego człowieka oraz antropometrycznej metody jego oceny
- Cel2 Umiejętność przeprowadzania pomiarów antropometrycznych, określania proporcji i budowy ciała człowieka oraz oceny przebiegu prawidłowego wzrastania
- Cel3 Korzystanie z norm rozwojowych, metod oceny wieku rozwojowego i metod prognozowania dorosłej wysokości ciała

4 WYMAGANIA WSTĘPNE

- 1 podstawowa znajomość układu kostnego człowieka

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

- EK1 Wiedza: ma wiedzę i zna terminologię z zakresu biologicznego rozwoju człowieka; zna metody oceny rozwoju fizycznego
- EK2 Wiedza: potrafi dokonywać pomiaru podstawowych cech i wskaźników morfologicznej budowy ciała, potrafi dokonywać diagnozy rozwoju somatycznego i motorycznego z uwzględnieniem aktualnych standardów rozwoju
- EK3 Kompetencje społeczne: potrafi interpretować wyniki podstawowych wskaźników morfologicznych, pozwalających diagnozować stan organizmu i budowę ciała odnosząc do wartości referencyjnych

6 TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Antropologia jako nauka, definicje antropologii. Główne działy (obszary zainteresowań) antropologii. Antropologia sportowa, główne zagadnienia i tematyka badań. Antropologia w naukach o kulturze fizycznej.	2
W2	Rozwój biologiczny człowieka a auksologia. Definicje rozwoju, pojęcie ontogenezy. Ocena wzrastania i rozwoju morfologicznego dzieci i młodzieży. Składowe procesy rozwojowe: wzrastanie /rozrost/, różnicowanie, dojrzewanie, poziom, tempo, rytm /rytmiczność/ rozwoju, kinetyka i dynamika rozwoju.	2
W3	Rozwój jako funkcja czynników genetycznych, środowiskowych i czasu. Teoria limitowanego ukierunkowania rozwoju teoretyczne wzorce rozwoju biologicznego człowieka. Wielopoziomowy rozwój fenotypowy osobnika w ontogenezie - modele rozwoju. Zmienność międzyosobniczą, norma reakcji, norma adaptacyjna.	2
W4	Czynniki rozwoju biologicznego człowieka, ich klasyfikacja. Czynniki endogenne. Dymorfizm płciowy, dymorfizm płciowy w sporcie. Czynniki egzogenne. Różnicowanie geograficzne i wpływ klimatu oraz wysokości nad poziomem morza na wymiary i procesy rozwojowe. Sezonowa rytmika wzrastania. Oddziaływanie czynników społeczno-ekonomicznych na wielkość ciała i tempo dojrzewania.	4
W5	Trendy sekularne /tendencja przemian/ i akceleracja rozwoju, przykłady cech, przyczyny zmian. Trendy sekularne sprawności fizycznej.	2
W6	Etapy (okresy) rozwoju osobniczego człowieka, kryteria podziału. Charakterystyka morfologiczna i motoryczna okresów rozwoju osobniczego człowieka - od noworodka do okresu młodzieńczego.	6
W7	Wiek rozwojowy (biologiczny). Kryteria (metody) oceny wieku rozwojowego.	2
W8	Normy rozwoju fizycznego jako biologiczne układy odniesienia. Statystyczne zakresy norm.	2
W9	Typologia budowy ciała. Przegląd wybranych metod oceny budowy ciała: Sheldona, Wankego, wskaźników przyrodniczych Perkala w modyfikacji Milicerowej i metody Heath-Carter.	2

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W10	Prognozowanie dorosłej wysokości ciała, charakterystyka wybranych metod prognozowania: siatek centylowych, Welona, Milicerowej, Roche'a-Wainera-Thissena i Żarowa.	2
	RAZEM	26

ĆWICZENIA

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
Ć1	Organizacja zajęć. Antropometria jako podstawowa metoda stosowana w badaniach rozwoju biologicznego człowieka. Punkty antropometryczne. Cefalometria i somatometria. Przyrządy antropometryczne.	2
Ć2	Technika przeprowadzania pomiarów. Praktyczne wykonywanie pomiarów antropometrycznych.	4
Ć3	Wskaźniki ilorazowe (antropologiczne), przykłady wskaźników długościowych, szerokościowych i ogólnej budowy ciała. Powierzchnia ciała.	2
Ć4	Kształtowanie się wysokości i masy ciała u chłopców i dziewcząt od urodzenia do zakończenia procesu wzrastania na podstawie średnich arytmetycznych i wielkości przyrostów rocznych. Kierunek i tempo zmian wybranych proporcji ciała u dziewcząt i chłopców.	2
Ć5	Kolokwium zaliczeniowe. Etapy (okresy) rozwoju osobniczego człowieka kryteria podziału.	2
Ć6	Charakterystyka morfologiczna i motoryczna okresów rozwoju osobniczego człowieka: okres noworodka, niemowlęcia, wczesnego dzieciństwa (niezróżnicowanego płciowo). Podstawowe reguły rozwoju motorycznego. Skala Apgar. Odruchy bezwarunkowe noworodka. Wiek płodowy, urodzeniowa długość i masa ciała, zakresy zmienności. Przeciętne dalsze trwanie życia w Polsce w ostatnich latach.	2
Ć7	Charakterystyka morfologiczna i motoryczna okresu starszego dzieciństwa (zróżnicowanego płciowo) faza prepubertalna, pubertalna, Dojrzewanie płciowe dziewcząt i chłopców. Typowa kolejność (sekwencja zmian) objawów dojrzewania oraz przeciętny wiek ich występowania. Skok pokwitaniowy cech morfologicznych. Regulacja hormonalna okresu pokwitania. Przebieg i mechanizmy regulacyjne cyklu płciowego kobiety. Wiek występowania menarche w Polsce. Okres młodzieńczy.	2
Ć8	Wiek rozwojowy (biologiczny). Kryteria (metody) oceny wieku rozwojowego, wiek szkieletowy (kostny) - główne etapy kostnienia kości długich, wiek morfologiczny.	2
Ć9	Wiek zębowy, wiek dojrzałości płciowej - skala Tannera. Czas stosowania poszczególnych metod oceny wieku rozwojowego. Praktyczne znaczenie wieku rozwojowego.	2
Ć10	Pojęcie norm rozwojowych. Norma jako biologiczny układ odniesienia. Statystyczne zakresy norm. Siatki centylowe, pozycje centylowe. Rodzaje norm rozwojowych. Aktualność norm.	2
Ć11	Praktyczna ocena budowy ciała wg Wankego, wskaźników przyrodniczych Perkala w modyfikacji Milicerowej, Heath-Carter. Aktywność fizyczna a budowa ciała.	2
Ć12	Prognozowanie dorosłej wysokości ciała wg wybranych metod. Zaliczenie ćwiczeń.	2
	RAZEM	26

7 METODY DYDAKTYCZNE

- M1 Praca w grupach
- M2 Praca z podręcznikiem
- M3 Prezentacje multimedialne
- M4 Studium przypadku
- M5 Zadania tablicowe
- M6 Dyskusja

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	52
Konsultacje przedmiotowe	0
Egzaminy i zaliczenia w sesji	3
Inne	
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury	27
Opracowanie wyników	8
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji	8
Inne	0
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	4

9 METODY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1	Ćwiczenie praktyczne
F2	Referat
F3	Aktywność na zajęciach
F4	Portfolio
F5	Kolokwium

OCENA PODSUMOWUJĄCA

P1	Egzamin pisemny
P2	Zaliczenie pisemne
P3	Średnia ważona ocen formułujących

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

1	Uzyskanie powyżej 50% punktów z kolokwium, zaliczenie ćwiczeń praktycznych, przedłożenie portfolio
---	--

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1	
NA OCENĘ 3	Uzyskanie powyżej 50% punktów z kolokwium, zaliczenie ćwiczeń praktycznych, przedłożenie portfolio

NA OCENĘ 4	Uzyskanie powyżej 70% punktów z kolokwium, zaliczenie ćwiczeń praktycznych, przedłożenie portfolio
NA OCENĘ 5	Uzyskanie powyżej 90% punktów z kolokwium, zaliczenie ćwiczeń praktycznych, przedłożenie portfolio
EFEKT KSZTAŁCENIA 2	
NA OCENĘ 3	Uzyskanie powyżej 50% punktów z kolokwium, zaliczenie ćwiczeń praktycznych, przedłożenie portfolio
NA OCENĘ 4	Uzyskanie powyżej 70% punktów z kolokwium, zaliczenie ćwiczeń praktycznych, przedłożenie portfolio
NA OCENĘ 5	Uzyskanie powyżej 90% punktów z kolokwium, zaliczenie ćwiczeń praktycznych, przedłożenie portfolio
EFEKT KSZTAŁCENIA 3	
NA OCENĘ 3	Uzyskanie powyżej 50% punktów z kolokwium, zaliczenie ćwiczeń praktycznych, przedłożenie portfolio
NA OCENĘ 4	Uzyskanie powyżej 70% punktów z kolokwium, zaliczenie ćwiczeń praktycznych, przedłożenie portfolio
NA OCENĘ 5	Uzyskanie powyżej 90% punktów z kolokwium, zaliczenie ćwiczeń praktycznych, przedłożenie portfolio

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	METODY DYDAKTYCZNE	SPOSOBY OCENY
EK1	K_W01, K_W02, K_W06	Cel1	W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10 Ć1 Ć2 Ć3 Ć4 Ć5 Ć6 Ć7 Ć8 Ć9 Ć10		F5 F2 P1 P2 P3
EK2	K_U01, K_U05, K_U10	Cel2 Cel3	Ć1 Ć2 Ć3 Ć11 Ć12		F4 F1 P2
EK3	K_U10	Cel3	Ć2 Ć8 Ć9 Ć10 Ć11 Ć12		F4 F1 P1

11 WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA:

- 1 A. Malinowski i J. Strzałko /red./ — *Antropologia*, Warszawa-Poznań, 1989, PWN
- 2 Charzewski J. i in. — *Antropologia*, Warszawa, 1999, AWF
- 3 Łaska-Mierzejewska T. — *Antropologia w wychowaniu fizycznym i sporcie*, Warszawa, 1999, COS
- 4 Gołąb S. i M. Chrzanowska /red./ — *Przewodnik do ćwiczeń z antropologii*, Kraków, 2010, AWF

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- 1 Jaczewski A. /red./ — *Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania*, Warszawa, 2001, Wydawnictwo Akademickie "Żak"
- 2 Mięśowicz I. /red./ — *Auksologia. Rozwój biologiczny człowieka i metody jego oceny od narodzin do dorosłości*, Warszawa, 2001, Akademia Pedagogiki Specjalnej

3 Wolański N. — *Rozwój biologiczny człowieka*, Warszawa, 2006, PWN

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

prof. dr hab. Ryszard Żarów (kontakt: wazarow@cyf-kr.edu.pl)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

dr Janusz Brudecki (kontakt: wabrudec@cyf-kr.edu.pl)

dr Barbara Cichocka (kontakt: wacichoc@cyf-kr.edu.pl)

dr Małgorzata Kowal (kontakt: malgorzata.kowal@awf.krakow.pl)

dr Łukasz Kryst (kontakt: lkryst@poczta.onet.pl)

dr Jan Sobiecki (kontakt: jan.sobiecki@awf.krakow.pl)

dr Agnieszka Woronkiewicz (kontakt: agnieszka.woronkiewicz@awf.krakow.pl)

prof. dr hab. Ryszard Żarów (kontakt: wazarow@cyf-kr.edu.pl)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejscowość, data)	(odpowiedzialny za przedmiot)	(kierownik)	(dziekan)
---------------------	-------------------------------	-------------	-----------

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....